

MATKARAPORTTI

Työryhmä/komissio	METSÄPALOKOMISSIO
Raportoi	Petri Lyttinen palomestari, Itä-Uudenmaan pelastuslaitos
Kokousajankohta ja –paikka	10.-11.12.2025, Unterschliessheim, Saksa

Get together 9.12.

Jo tiistaina paikalle saapuneille järjestettiin vierailu hotellin vieressä sijainneelle Unterschliessheimin sopimuspalokuntaan sekä illallinen paloasemalla.

Muutama nosto vierailusta;

- Jokainen Saksan ”osavaltio” päättää pelastustoimen järjestämisestä itsenäisesti, ovat kuitenkin kuntien alaisuudessa.
- Laissa määrätty, että sopimuspalokuntalainen saa osallistua hälytyksiin ja kunta korvaa työnantajalle menetetyn työajan. Kun kunta palkkaa työntekijöitä, ovat etusijalla sopimuspalokuntalaiset.
- Bayernin osavaltiossa tietty summa palovakuutusmaksuista ohjataan suoraan pelastustoimelle sekä palokunnille. Vuonna 2024 summa oli hieman yli 100M€!
- Unterschliessheim 30.000 asukasta (Bayernissa vain yli 100.000 asukkaan kaupungeissa päätoimista väkeä.)
 - kyseisen sopimuspalokunnan listoilla 140 henkilöä, joista 118 hälytysosastossa
 - 18 ajoneuvoa kahdessa tallissa
 - vesisukellus (20 sukeltajaa, märkä- ja kuivapuvut)
 - nostolava, säiliöyksikkö, 2 x koukkulava, tieliikennepelastaminen + varoituskärky
 - johtoyksikkö sekä johtokeskusyksikkö, toimivat täysin itsenäisesti olematta päätoimisen alaisuudessa.
 - kaikki yksiköt uututtaan hohtavia, vanhin 4 vuotta.
 - palokunnan tulee pystyä toimimaan itsenäisesti 48h.

Kokous:

10.12.2025

- Kokouksessa läsnä 20 henkilöä seuraavista maista; Kreikka, Unkari, Tsekki, Itävalta, Kroatia, Slovenia, Ranska, Saksa, Belgia, Bulgaria ja Suomi. Olin siis ainoa pohjoismainen edustaja. Lisäksi kokoukseen osallistui neljä kaupallisen yrityksen edustajaa.
- Kokouksessa käsiteltyjä asioita olivat mm. seuraavat;

- Vuonna 2025 EUCP:ssä 18 aktivointia, joista 16 EU:ssa, lisäksi aktivoinnit Israelissa ja Syyriassa. Tämä on kaikkien aikojen ennätys aktivointien suhteen.
- Useat maat kuten Kreikka sekä myös ERCC tilastoivat vain maastopaloja, jotka ovat yli 30ha!
- Mielenkiintoisia yksityiskohtia Kreikan Chioksen saaren maastopalosta 12.8.2025.
 - Tuulen nopeus 25-30km/h
 - Paloa oli edeltänyt pitkä kuiva jakso, 78 päivää ilman sadetta
 - Ilman lämpötila 38C
 - Palo eteni keskimäärin 3,7km/tunnissa
 - Sammuttamiseen osallistui 200 palomiestä, 72 ajoneuvoa (paloautoja, säiliöyksiköitä ja metsäkoneita) sekä 9 helikopteria ja 2 sammutuslentokonetta
- Omassa esityksessäni mainitsin vuoden 2025 tilastojen lisäksi Suomen maastopalomuodostelman Espanjan keikan sekä näytin Palava Maa elokuvan Trailerin.
- Illalla 45 min. siirtyminen illalliselle perinteiseen saksalaiseen "Stubeen"

11.12.2025

- Aamusta 1,5h siirtyminen yhteen Bayernin kolmesta mutta suurimpaan palokouluun, jossa pääsääntöisesti keskitytään vapaaehtoisen palokunnan yksikönjohtajien koulutukseen. Heitä on vuonna 2025 koulutettu noin 150 henkilöä. Lisäksi on koulutettu muutamia kymmeniä päätoimisen pelastustoimen henkilöitä.
- Kokous jatkui pelastuskoulun tiloissa mm. videolle Airbus A400M kuljetuskoneen muuttamisesta sammutuslentokoneeksi sekä viimeisillä esityksillä eri osallistujamaiden tilastoista.
- Lounaan jälkeen päivä jatkui Bavarian Mountain Rescue Centeriin tutustumisella. Mountain Rescue Center oli erittäin mielenkiintoinen kohde kaikkine harjoituspaikkoineen. Vuoristopelastajilla on Bayernissa noin 14.000 tehtävää vuodessa ja koulutus kestää kaksi vuotta. Tämä kaikki tehdään vapaa-ajalla ja omalla kustannuksella. Siitä huolimatta tulokkaita riittää ja koulutus on erittäin korkealle arvotettua. Koulutuskeskuksessa oli sisätiloissa, säältä suojassa kiipeilyseiniä, luolastoja, kaksi kattoon kiinnitettyä helikopterin runkoa vinssausharjoituksia varten sekä tuoli- ja kondolihissejä pelastusharjoituksia varten.
- Ennen paluuta hotellille ja pakollista paloasemaillallista saatiin kuulla esitys Ranskan tämän maastopaloauden suurimmasta palosta, joka syttyi Ribautessa elokuun viidentenä päivänä. Kuivuus alueella oli historiallisen korkealla sekä myös aiempien kuukausien lämpötilat jopa yli 4 astetta keskiarvion yläpuolella, eli edellytykset suurpalolle olivat olemassa. Palo eteni ensimmäisen tunnin aikana 3,2 km ja seuraavan tunnin aikana peräti 8,2 km. Lopulta palo levisi viiden tunnin aikana peräti 26,5 km.

Palo oli ranskalaisittainkin poikkeava, historia toiseksi suurin 16.000 palaneella hehtaarilla sekä laajalle levinneenä ja se aiheutti normaalista poikkeavia ilmiöitä kuten mm. palon jakautuminen kahteen saman suuntaan etenevään osioon. Palon etenemistä pystyttiin melko hyvin ohjailemaan käyttämällä palonestoainetta (retardant) sen molemmin puolin. Palossa kuoli lopulta vain yksi henkilö mutta useita loukkaantui, mukaan lukien pelastushenkilöstöä.

Seuraava kokous ja tulevaisuus:

- Seuraavasta kokouksesta väännettiin pitkään kättä, koska halukkaita järjestäjiä ei löytynyt. Niinpä päätettiin kysyä sihteeriltä, joka ei siis tähän kokoukseen pystynyt osallistumaan, voisiko seuraava tapaaminen olla Kreikassa viikolla 17. Syksyn kokous jäi vielä sopimatta, komissiolle tyypilliseen tapaan. Poikkeuksellisesti on ohjelma kuitenkin jo vuodelle 2027 saatu sovittua. Kevään kokous Unkarissa ja Lokakuussa Suomessa, SPEKin ja Palopääliitystölaiton järjestämänä Turvallisuusmessujen yhteydessä.

Merkittävimmät nostot:

- Eri maiden metsäpalojen ajankohtaiskatsauksissa nousi esille erityisesti kuivuus ja siitä aiheutuneet palot. Vaikka palot määrällisesti vähenivät edellisestä vuodesta, olivat palot suurempia ja maastoa tuhoutui enemmän kuin koskaan aikaisemmin.
- Lentosammutuskaluston lisääminen oli Etelä-Euroopan maiden suurin prioriteetti. Myös niin sanottujen palonestoaineiden (retardant) käytön lisääminen lisääntyvän lentosammutuskaluston myötä nousi isoksi asiaksi monen maan esityksessä.
- Olen edelleen sitä mieltä, että yksi tärkeimmistä asioista, joihin Suomessa tulisi kiinnittää huomio tulevaisuutta ajatellen, on lentosammutustoiminnan kehittäminen ja sen kouluttaminen, sekä ulkopuolisen avun vastaanottamiseen tähtäävän Isäntämaan tuen (HNS) ja siihen liittyvän yhteysupseeri (Liaison Officer) toiminnan koulutus ja kehittäminen. Pelastustoimialueilla ollaan jo tähän kiinnitetty huomio ja ohjeistusta ollaan laatimassa tai uusimassa ja hyvä niin. Se päivä tulee ennemmin tai myöhemmin, kun Suomessakin ulkomaista apua tarvitaan. Ja silloin se pitää myös pystyä vastaanottamaan.
- Esitykset eri maiden menneen kauden metsäpalotilastoista sekä isäntämaa Saksan pelastustoiminnan esittely, tullaan toimittamaan osallistujille myöhemmin, toivottavasti.

